

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.IV.37.886/2024/2.
A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Hajas Barnabás előadó bíró
Dr. Bögös Fruzsina bíró
Dr. Dobó Viola bíró
Dr. Kalas Tibor bíró
A felperes: felperes
(cím1.)
A felperes képviselője: Nógrádi Ügyvédi Iroda
(cím2;
ügyintéző: Dr. Nógrádi Péter ügyvéd)
Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(cím3)
Az alperes képviselője: dr. Récsényi Adrienn kamarai jogtanácsos
A per tárgya: állampolgársági ügyben hozott BP/E/028099/6/2023. számú
közigazgatási határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes (20. sorszám alatt)
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.745/2023/19.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2013. február 5. napján egyéb1 (a továbbiakban: Nagykövetség) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (a továbbiakban: Ápt.) 4. § (3) bekezdésére hivatkozva honosítási kérelmet terjesztett elő, amelyben nyilatkozott arról, hogy a magyar nyelvet érti és beszéli. A felperes az állampolgársági eskü 2013. november 14-én egyéb1 letételével magyar állampolgárságot szerzett.

[2] 2023. június 2. napján a felperes a Nagykövetségen magánútlevél iránti kérelmet terjesztett elő, azonban az ügyintézés során észlelték, hogy magyar nyelven nem tud kommunikálni, ezért a magyar nyelvtudásának ellenőrzéséről jegyzőkönyvet vettek fel, amely szerint a magyar nyelvet nem érti és nem beszéli, a magyarul feltett kérdésekre nem tudott válaszolni. Az alperes az állampolgárság visszavonására irányuló eljárás hivatalból történő megindításáról 2023. július 3. napján értesítették.

[3] Az alperes 2023. október 2. napján kelt, BP/E/028099/6/2023. számú határozatával megállapította, hogy a felperes magyar állampolgársága visszavonásának feltétele a magyar nyelvtudás hiánya miatt fennáll.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetlevelében az alperes határozatának megsemmisítését kérte.

[5] Kifejtette, hogy állampolgárságát jogszerűen szerezte meg, ezért annak visszavonása az Alaptörvény G) cikk (3) bekezdését sértené. Arra is hivatkozott, hogy az Ápt. a honosítási okirata keltének napján hatályos 9. § (1) bekezdése alapján a magyar állampolgárság nem vonható vissza annak megszerzésétől számított tíz év elteltével, ezért magyar állampolgárságának visszavonására nyitva álló határidő 2023. május 31-én lejárt. Előadta, hogy nem vitatottan rendelkezik olyan felmenővel, aki magyar állampolgár volt, honosítási kérelmét pozitívan bírálták el, mivel magyar nyelvtudását nem ő maga állapította meg, hanem a Nagykövetség munkatársa ítélte megfelelő szintűnek, amely alapján az Ápt. 4. § (3) bekezdésében foglalt honosítási feltételek fennálltak. Mivel ő nem vezette félre a hatóságot, ezért állampolgársága visszavonásának sem lehet helye. Álláspontja szerint az alperes határozatában jogellenesen hivatkozott az Ápt. 9. § (1) bekezdésére, mert a jegyzőkönyv alapján pusztán nyelvtudásának csökkenése miatt vonnák vissza magyar állampolgárságát. A jegyzőkönyv csak azt igazolja, hogy magyar nyelvtudása a 2013. évi szinthez képest folyamatos külföldi tartózkodása miatt csökkent, de nem bizonyítja, hogy az már 2013-ban sem volt meg.

[6] Honosítási kérelméhez – a benyújtásakor hatályban volt, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 3. § (8) bekezdésének megfelelően – saját kézzel, magyar nyelven írt önéletrajzot csatolt, szóbeli magyar nyelvtudását a kérelmét átvevő konzuli tisztviselője formális nyelvi teszt során mérte fel.

[7] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte.

[8] Az Ápt. 7. § (2) bekezdésére és a Fővárosi Törvényszék 105.K.702.585/2022/9. számú ítéletére hivatkozva kifejtette, hogy határozatát az állampolgárság megszerzésétől számított tíz éves határidőn belül hozta meg. Kifejtette, hogy jegyzőkönyv alapján a felperes nem tudta igazolni a mindennapi élethez, így a hatósági ügyintézéshez szükséges magyar nyelvtudását, és ha azzal 2013-ban rendelkezett volna, az 2023-ban sem tűnt volna el teljesen. Felhívta a Kúria Kfv.VI.37.920/2018/4. és Kfv.II.37.704/2015/6. számú határozatait, amelyek szerint a magyar nyelvtudás szintjét nem bizonyítja a honosítási kérelem, illetve a honosítás ténye, mert arra a hatóság félrevezetésével is sor kerülhetett. A jegyzőkönyv alapján megállapítható volt a felperes magyar nyelvtudásának teljes hiánya, és álláspontja szerint a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a honosítási kérelem beadásakor rendelkezett megfelelő magyar nyelvtudással. Ellenezte a felperes személyes meghallgatására irányuló indítványát, mert az nem alkalmas a honosítási kérelem előterjesztésekor fennálló magyar nyelvtudás bizonyítására.

A jogerős határozat

[9] Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát megsemmisítette.

[10] A jogerős ítélet szerint a felperes honosítási esküjét 2013. november 14. napján tette le, ekkor szerezte meg a magyar állampolgárságot, ezért az Ápt. 9. § (1) bekezdésében meghatározott tíz éves határidő az alperes határozatának meghozatalakor még nem telt el.

[11] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a Nagykövetség értesítését követően értesítette a felperest az eljárás megindításáról, biztosította számára a nyilatkozattétel lehetőségét, bizonyítási eljárást azonban nem folytatott le. A jogerős ítélet szerint a jegyzőkönyv és az értesítés az alperes eljárásának megindítását indokolhatta, az azonban nem válthatta ki a tényállás feltárását, az alperes eljárása nem korlátozódhatott volna kizárólag az értesítésben foglaltak formai vizsgálatára, meg kellett volna győződnie a visszavonásra okot adó tények fennállásáról.

[12] Az elsőfokú bíróság szerint a jegyzőkönyvből azonban nem állapítható meg, hogy a felperes nyelvtudását megkísérelték volna a hétköznapi életben szokásos egyszerű kommunikáció szintjén vizsgálni, és rámutatott, hogy az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy az nem alkalmas annak a felperes kérelem benyújtáskori magyar nyelvtudása hiányának bizonyítására. Azt is hangsúlyozta, hogy az Áptv. 9. § (1) bekezdése értelmében az állampolgárság visszavonásának nem a magyar nyelvtudás hiánya a feltétele, hanem az, hogy állampolgárságát a jogszabályok megszegésével szerezte meg. Az alperes nem támasztotta alá, hogy a felperes hamis nyilatkozatot tett a honosítási eljárás során.

[13] A Kúria Kfv.II.37.704/2015/6. számú határozatára hivatkozva megállapította, hogy a felperes jelenlegi nyelvtudásából jogszerűen lehet visszakövetkeztetni a kérelem benyújtása időpontjában meglévő nyelvtudására. Mivel a megelőző eljárásban a felperest nem hallgatták meg, az elsőfokú bíróság magyar nyelvtudása szintjének igazolása érdekében a tárgyaláson hallgatta meg a felperest, és megállapította, hogy nincs olyan körülmény, amely arra utalna, hogy honosítási kérelme benyújtáskor magyar nyelvtudása tekintetében a hatóságot félrevezette, tehát az Ápt. 9. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt feltételek nem állnak fenn.

A felülvizsgálati kérelem

[14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, „szükség esetén” az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését kérte és perköltséget igényelt.

[15] Álláspontja szerint a jogerős ítélet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdését és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését sérti, továbbá az jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.IV.35.015/2021/4., Kfv.VI.38.186/2021/10., Kfv.II.37.704/2015/6., Kfv.VI. 37.920/2018/4., Kfv.II.37.704/2015/6., Kfv.II.37.804/2015/4., Kfv.VI.37.848/2018/4., Kfv.VI.37.920/2018/4., és a Kf.45.162/2022/7. számú határozataitól.

[16] Kérélmé befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjára, továbbá b) pontjára hivatkozva kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelmet, és megállapította, hogy jelen ügyben a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése előírja, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[20] A Kp. 117. § (4) bekezdése azonban nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadására. Ez a szabály nem azt jelenti, hogy a felülvizsgálatot kérőnek elegendő mindössze a befogadhatóság törvényi jogcímére utalnia. Annyit mindenképpen ki kell fejtenie, hogy a hivatkozott ok(ok)ból miért tartja szükségesnek a felvetett jogkérdés Kúria általi eldöntését. Így kerülhet ugyanis abba a helyzetbe a Kúria, hogy a kérelmező szempontjait értékelhesse a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról hozandó döntése

körében. Ellenkező esetben a kérelmező szempontjainak figyelembevétele lehetetlen lenne, ami nyilvánvalóan nem volna összhangban a felülvizsgálati eljárás céljával, mert módot adna a jogerős határozat önkényes felülbírálatára [Kfv.VII.38.147/2021/2.]. A rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatásának szükségességét önmagában nem alapozza meg, hogy a fél az alperes vagy az elsőfokú bíróság eljárását jogszabálysértőnek tartja, vagy a jogerős ítéletben foglaltakkal nem ért egyet. [Kfv.VII.37.357/2022/2.]

[21] A befogadásról döntő bíróság a felülvizsgálati kérelem alapján vizsgálja meg, hogy az ügyben olyan kérdés merült-e fel, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései alá tartozik.

[22] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[23] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem – általánosságban – akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn [7/2023. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.024/2023/10.)]. A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[24] Ha valamely elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, az alsóbb fokú bíróságok gyakorlata széttartó, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye fennáll, a Kúriának mint a jogegység letéteményesének a felülvizsgálati eljárás keretei között van lehetősége alkotmányos kötelessége teljesítésére, az egységes és következetes joggyakorlat megteremtésére. Ennek biztosítására szolgál a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulata, amely a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében teszi lehetővé a felülvizsgálati kérelem befogadását [7/2023. Jogegységi határozat indokolás [29]].

[25] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott befogadhatósági ok azt teszi lehetővé, hogy a Kúria az alsóbb fokú bíróságok felett megfelelő kontrollt gyakorolhasson, és az egységes ítélkezés követelményének megtartása érdekében számukra – szükség szerint – irányt mutasson. A joggyakorlat egysége azt jelenti, hogy a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni.

[26] Az alperes a befogadás okát megjelölte, azonban a befogadhatóság körében nem mutatta be, hogy a jogerős ítéletben foglalt döntés kapcsán a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében konkrétan miért látja indokoltnak a felülvizsgálati kérelem befogadását. A rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatásának szükségességét önmagában nem alapozza meg, hogy a fél a jogerős ítéletben foglaltakkal nem ért egyet, azt jogszabálysértőnek, téves jogértelmezésen alapulónak tartja. Nem mutatta be azonban, hogy a bírói gyakorlat nem egységes, illetve annak egysége – a bírósági jogértelmezés hiányossága miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült volna vagy a jogegység megbomlásának a veszélye fenyegetne. Nem tárt fel a bírói gyakorlat megváltoztatását, továbbfejlesztését, kúriai iránymutatást igénylő problémát sem, így a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján történő befogadása sem volt indokolt.

[27] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti. A Kp. 117. § (4) bekezdése rendelkezéséből következően ezen befogadási ok fennállását indokolni kell, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében.

[28] Kiemelendő az alperes felülvizsgálati kérelmében a Kp. 78. § (2) bekezdésén keresztül valójában a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi értékelését és mérlegelését támadta, a Kúria ugyanakkor rámutat, hogy a bizonyítékoknak az alsóbb fokú bíróságok általi értékelése és mérlegelése elvi jellegű, a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható jogkérdést nem vet fel. A felülvizsgálati eljárásban az eljáró bíróság által figyelembe vett bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére, az általa megállapított tényállás felülmérlegelésére a következőes bírói gyakorlat szerint – iratellenesség és kirívó okszerűtlenség hiányában – a Kúriának nincs törvényes lehetősége (ld. pl. Kfv.VI.37.478/2017/8.; Kfv.I.35.366/2017/4.; Kfv.II.37.904/2020/2.; Kfv.I.37.431/2022/3.; Kfv.I.37.761/2022/2.; Kfv.II.37.760/2022/2.; Kfv.III.37.028/2022/2.; Kfv.VII.37.037/2022/2.; Kfv.II.37.910/2022/3.; Kfv.II.37.002/2023/3.; Kfv.II.37.052/2023/2.).

[29] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[30] A következőes kúriai gyakorlat (Kfv.III.37.108/2022/2., Kfv.III.37.118/2022/2., Kfv.VI.37.039/2022/2., Kfv.VII.45.159/2022/2., Kfv.VII.45.215/2022/2., Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.II.60.019/2021/18., Jpe.I.60.006/2020/11.) alapján a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem akkor fogadható be, ha a kérelmező a támadott és a közzétett kúriai döntés közötti ügyszabályszerűséget úgy mutatja be, hogy párhuzamot állít a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága között.

[31] Az alperes a befogadási okok körében ugyan arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az általa megjelölt, Kúria Kfv.IV.35.015/2021/4., Kfv.VI.38.186/2021/10., Kfv.II.37.704/2015/6., Kfv.VI. 37.920/2018/4., Kfv.II.37.804/2015/4., Kfv.VI.37.848/2018/4., és a Kf.45.162/2022/7. számú, közzétett kúriai határozatokban foglaltaktól eltérő jogértelmezésen alapul, felülvizsgálati kérelmében az ügyszabályszerűséget, azt, hogy a hivatkozott kúriai döntések miként lehetnének irányadók a perbeli esetben (a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága miatt), nem mutatta be. Adós maradt tehát azzal, hogy a Kp. hatálybalépését megelőzően, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) alapján elbírált ügyek, amelyekben az állampolgárság megszerzése és annak visszavonása feltételeinek fennálltát megállapító határozat meghozatala között a perbelinél lényegesen rövidebb idő telt el (Kfv.II.37.704/2015/6., Kfv.II.37.804/2015/4., Kfv.VI.37.848/2018/4., Kfv.VI.37.920/2018/4.), a versenyügyben (Kfv.III.37.582/2016/16.), olyan állampolgársági ügyben, amelyben az volt vitatott, hogy a honosítási kérelmet személyesen terjesztették-e elő (Kfv.VI.38.186/2021/10.), mezőgazdasági támogatási ügyben (Kfv.IV.35.015/2021/4.) megbízási díj megfizetése iránti közszolgálati jogvitában (Kf.III.45.131/2021/6.), helyettesítési díj megfizetése iránt indult közszolgálati jogvitában (Kf.III.45.133/2021/6.), és teljesítményértékelésből eredő közszolgálati jogvitában (Kf.III.45.162/2022/7.) indult közigazgatási perekben bemutassa az ügyszabályszerűséget és a jogkérdésben való eltérést. A hivatkozott kúriai határozatok és jelen közigazgatási per tényállása, az irányadó anyagi- és eljárásjogi szabályok is jelentős mértékben eltérnek. Erre figyelemmel a felülvizsgálati

kérelemnek a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő befogadására sincs törvényes lehetőség.

[32] A Kúria mindemellett hangsúlyozza, hogy a befogadhatóság tárgyában hozandó döntésekor kizárólag a Kp. 118. § (1) bekezdésében felsorolt befogadási ok(ok) fennállását vizsgálhatja, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, annak alapját képező jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis csak a már befogadott felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatában kerülhetne sor.

[33] Mivel a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta. A befogadás megtagadására figyelemmel a felülvizsgálati kérelemben foglalt azonnali jogvédelem – halasztó hatály elrendelése – iránti kérelemről nem kellett dönten.

A döntés elvi tartalma

[34] *A felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (1) bekezdés alapján nem fogadható be, ha a befogadási kérelemben foglaltak nem támasztják alá a rendkívüli jogorvoslat lefolytatásának szükségességét.*

Záró rész

[35] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[36] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetésről rendelkeznie nem kellett.

[37] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. január 21.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.
előadó bíró

Dr. Bögös Fruzsina s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.

Dr. Kalas Tibor s.k.

Kúria
IV.Kfv.37.886/2024/2

8

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő